

Магістр 1 року навчання
факультету менеджменту та маркетингу ХНЕУ ім. С. Кузнеця

ТЕОРЕТИЧНИЙ ПІДХІД ДО СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ "ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА"

Анотація. Розглянуто поняття "організаційна структура", проаналізовано інтерпретації різних авторів; запропоновано нове трактування терміна "організаційна структура", що дозволить чіткіше зрозуміти, що таке організаційна структура підприємства.

Аннотация. Рассмотрено понятие "организационная структура", проанализированы интерпретации разных авторов; предложена новая трактовка термина "организационная структура", что позволит четче понять, что представляет собой организационная структура предприятия.

Annotation. The concept of organizational structure is studied, the interpretations of different authors are analysed; a new interpretation of the term "organizational structure" allowing to clearly understand the organizational structure of a company is proposed.

Ключові слова: організаційна структура, управління, цілі організації, ефективність, економічний розвиток.

Підприємства на сучасному етапі розвитку економічних відносин досі мають низьку ефективність господарської діяльності. Процес створення основних елементів ринкової інфраструктури на початку ХХІ ст. супроводжувався нестабільним рівнем виробництва в багатьох галузях економіки України. Недосконалість сформованих за роки реформ ринкових механізмів, відсутність державної інноваційної політики й ефективної системи управління вітчизняними підприємствами позбавляють вітчизняну економіку перспектив стабільного економічного зростання. Нагальна потреба технічного переозброєння й реконструкції виробництва, підвищення інноваційного потенціалу при відсутності стабільних джерел фінансування може бути реалізована тільки при забезпеченні ефективного управління підприємством, щоб правильно забезпечити управління підприємством, потрібно розуміти, що становить організаційна структура, це й обумовлює актуальність даної роботи.

Організаційну структуру підприємства досліджували: Дідковська Л. Г., Гордієнко П. Л., М. Хаммер, М. Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоурі, А. Хоскінг, Т. Коно, Д. Бодді, Р. Пейтон.

Багато авторів дають своє поняття організаційної структури. Слід узагальнити це поняття. У таблиці наведені деякі інтерпретації організаційної структури.

Таблиця

Визначення поняття "організаційна структура"

Автор	Трактування терміна "організаційна структура"	Джерело
М. Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоурі	Структура організації (організаційна структура) – це логічні взаємовідносини рівнів управління та функціональних областей, побудовані в такій формі, яка дозволяє найбільш ефективно досягати цілей організації	[1, с. 689]
А. Хоскінг	Організаційна структура – це цілісна система, спеціально розроблена таким чином, щоб, працюючи в її рамках, люди могли найбільш ефективно досягти поставленої перед ними мети	[2, с. 69]
Т. Коно	Організаційна структура – це спосіб групування робіт та проведення лінії підпорядкування, що об'єднує роботи	[3, с. 331]
Д. Бодді, Р. Пейтон	Структура організації – це сукупність методів розділення процесу праці на конкретні робочі завдання та координації їх виконання	[4, с. 526]

Кожен автор розуміє поняття "організаційна структура" по-своєму: це і логічні взаємовідносини, і цілісна система, і спосіб групування робіт, і сукупність методів – усіма цими словами можна охарактеризувати організаційну структуру. Всі ці поняття є правильними, але вони не охоплюють того об'єму, що становить організаційна структура підприємства.

З огляду на це автором статті було розроблено нове трактування терміна "організаційна структура", що дозволить ясніше зрозуміти, що таке організаційна структура підприємства.

Організаційна структура – це цілісна система взаємовідносин рівнів управління та функціональних областей, що розроблена для ефективної діяльності організації та дозволяє найбільш ефективно досягати цілей організації.

Після вибору стратегії та розробки подальшого плану керівництво має провести ретельну перевірку структури організації, щоб з'ясувати, чи сприяє вона досягненню загальнофірмових цілей. Стратегія визначає структуру. При реалізації або зміні стратегії керівництво завжди має враховувати її взаємозв'язок зі структурою й об'єднати формування структури організації та планування. Структура ґрунтується на стратегії і повинна забезпечувати її ефективність настільки, наскільки це можливо з точки зору загальної ситуації.

Отже, від організаційної структури залежить ефективність діяльності підприємства, тому дуже важливо чітко розуміти, що таке організаційна структура. При виборі правильної організаційної структури організація буде ефективно досягати своїх поставлених цілей, внаслідок чого стане більш конкурентоспроможною.

Література: 1. Мескон М. Х. Основы менеджмента / М. Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури ; пер. с англ. – М. : Дело, 1999. – 800 с. 2. Хоскинг А. Курс предпринимательства : практическое пособие / А. Хоскинг ; пер. с англ. – М. : Международные отношения, 1993. – 352 с. 3. Коно Т. Стратегия и структура японских предприятий / Т. Коно ; пер. с англ. – М. : Прогресс, 1987. – 384 с. 4. Бодди Д. Основы менеджмента / Д. Бодди, Р. Пейтон ; пер. с англ. – СПб. : Изд. "Питер", 1999. – 816 с. 5. Дідковська Л. Г. Менеджмент : навч. посібн. / Л. Г. Дідковська, П. Л. Гордієнко. – К. : Алерта, КНТ, 2007. – 516 с. 6. Менеджмент : навч. посібн. / Л. І. Федулова, І. В. Сокирник, В. В. Стадник та ін. – К. : Либідь, 2003. – 445 с. 7. Хаммер М. Реинжиниринг корпорации: Манифест революции в бизнесе / М. Хаммер, Дж. Чампи ; пер. с англ. – СПб. : СПбГУ, 1997. – 352 с